

Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ПЛАСТИКАЛЫҚ ХИРУРГИЯ

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. қосымша білім беру стандартына сәйкес «Пластикалық хирургия» мамандығы бойынша әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 619 бұйрығымен бекітілген.

16. Усольцева Е.В., Машкара К.И. Хирургия болезней и повреждений кисти. Медицина, 1978, 336 с.
17. Фришберг И.А. Эстетическая хирургия лица. Академкнига, 2005, 280 с.
18. Ханк С.У., Заттлер Г., Доувер Дж.С., пер. с англ. Липосакция Практическая медицина, 2009, 172 с.

7 Список рекомендуемой литературы

МАЗМҰНЫ

основная:

1. Белоусов А.Е. Пластическая реконструктивная и эстетическая хирургия. Руководство. Гиппократ, 1998, 744 с.
2. Браун Д.Л. Атлас регионарной анестезии, Рид Элсивер. 2010, 464 с.
3. Волкова А.М. Хирургия кисти. В 3-х томах. Сред.-Урал. кн. изд-во., 1993-1996.
4. Гаркави А.В., Кавалерский Г.М., Силин Л.Л. Травматология и ортопедия, Academia, 2008, 624 с.
5. Гостищев В.К. Общая хирургия. ГЭОТАР-Медиа, 2010, 848 с.
6. Губочкин Н.Г., Шаповалов В.М., Жигало А.В. Основы микрососудистой техники и реконструктивно-восстановительной хирургии: практикум для врачей. СпецЛит, 2009, 120 с.
7. Дыдыкин С.С., Геворков А.В., Мартиросян Н.Л., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии ГЭОТАР-Медиа, 2009, 96 с.
8. Клюквин И.Ю., Мигулева И.Ю., Охотский В.П. Травмы кисти. ГЭОТАР-Медиа, 2009, 192 с.
9. Лойт А.А., Каюков А.В. Хирургическая анатомия головы и шеи. МЕДпресс информ, 2006, 128 с.

дополнительная:

1. Арндт К.А., Доувер Дж.С., пер. с англ. Коррекция рубцов, Практическая медицина 2009, 101 с.
2. Бойчев Б. и соавт. Хирургия кисти и пальцев – М. Медицина, 1971, 316 с.
3. Геворков А.Р., Мартиросян Н.Л. Дыдыкин С.С., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии. Практическое руководство. ГЭОТАР, 2009.
4. Эстетическая и реконструктивная хирургия нижних конечностей. Под ред. Артемьева А.А., ГЭОТАР, 2008, 248 с.
5. Каррадерз Дж., Каррадерз А., пер. с англ. Контурная и объемная пластика.
6. Кристиан Дж. Габка, Хайнц Бомерт, пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия молочной железы. МЕДпресс-информ, 2010, 360 с.
7. Лапутин Е. Б. Мастер-класс пластического хирурга Литтерра, 2007, 312 с.
8. Мой Р.Л., Финчер Э.Ф., Доувер Дж.С., пер. с англ. Блефаропластика Практическая медицина, 2009, 156 с.
9. Никитин А.А., Безденежных Д.С., Эрохин В.М. Хирургическое лечение деформаций носа. Медкнига, 2007, 143 с.
10. Пейпл А.Д., пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия лица.
11. Пер Хеден. Энциклопедия пластической хирургии. АСТ, Астрель, 2001, 328 с.
12. Практическая медицина 2010. 224 с.
13. Грищенко С. В. Эстетическая хирургия возрастных изменений век. С.В. – М. Медицина, 2007, 216 с.
14. Сергиенко В. И. Пластическая хирургия лица и шеи, ГЭОТАР-Медиа, 2010, 328 с.
15. Справочное руководство. БИНОМ. Лаборатория знаний 2007, 951 с.

1. Түсіндірме жазба 6
2. Пән сағаттарының бөлінуі 11
3. Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны 12
4. Бейіндеуші пәндердің (біліктілік арттыру) негізгі компонентінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны. 22
5. Оқу және оқыту әдістері 25
6. Клиникалық база 25
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі 26

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе:

Біліктілікті арттыру және/немесе медициналық және фармацевтикалық кадрларды қайта даярлау Денсаулық сақтау Министрлігінің 2008 жылдың 4 шілдесіндегі № 392 «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар номенклатурасын бекіту туралы» Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша өткізіледі.

Біліктілікті арттырудың және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламасы оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық құралдармен жабдықталынған денсаулық сақтау аймағындағы білім беру және ғылыми қызметтері бар оларға ведомствалық басқарушылық пен меншік формалары жағынан тәуелді емес білім және ғылымның медициналық ұйымдары арқылы жүзеге асырылады.

Біліктілікті арттыру және/немесе қайта даярлау білікті мамандықтары, оқу-әдістемелік және бағдарламалық құжаттары бар медициналық және фармацевтикалық мамандықтар номенклатурасына, қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру мемлекеттік стандартына сәйкес жүзеге асырылады.

Резидентураның білім беру бағдарламасын меңгерген және мемлекеттік аттестатты ойдағыдай тапсырған тұлғаларға пластикалық хирургия мамандығы бойынша квалификация беріледі.

Резидентураның білім беру бағдарламасын меңгеруге зауықты тұлғаларда алғашқы білім деңгейі - базалық медициналық білім, жоғары медициналық білімі, интернатурасы болуы тиіс.

Пәннің мақсаты:

- пластикалық хирург дәрігер есебінде жұмыс істейтін білікті маман даярлау.

Пәннің міндеттері:

- пластикалық хирургиядағы теориялық мәселелерді терең меңгеру;
- дәлелді медицина ұстамымен тексеруден алынған нәтижелерді түсіндіру, диагностиканың қазіргі принциптері бойынша, операция алдындағы дайындық әдістерінің және операциялық әрекеттерді өткізу тәсілдерінің практикалық дағдыларын жетілдіру;
- пластикалық әдістермен түзетуді талап ететін әртүрлі жағдайлар мен аурулар кезінде өз бетінше білікті дәрігерлік жәрдем көрсетуді жүзеге асыру.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тыңдарман:

- Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау ұйымдары мен жеке медициналық мекемелердің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер мен денсаулық сақтау туралы заңнама негіздерін;
- нашақорларға, АИТВ-ны жұқтырған инъекциялы есірткіні пайдаланатын нашақорларға, ЖИТС-пен ауыратындарға, АИТВ-сы бар адамдарға, оның ішінде бас бостандығынан айыру орындарындағыларға медициналық, әлеу-

5	Работа в перевязочных, манипуляционных, гипсовочных кабинетах.
6	Участие в обходах, консилиумах, консультациях, конференциях.
7	Работа в библиотеке, Интернете.
8	Работа в учебно-клиническом центре.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): курация больных, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Клиническая база

Отделения хирургического профиля стационаров, клиники пластической хирургии.

	конечности	конечностей. Нижняя конечность как донорская область. Кожно-фасциальные, мышечные и кожно-мышечные лоскуты. Васкуляризированные костные аутоотрансплантаты нижней конечности.
8	Пластическая хирургия грудной клетки и туловища	Анатомия стенок грудной клетки. Анатомия грудной железы, предраковые заболевания. Доброкачественные и злокачественные опухоли грудной железы, лечение. Врожденные и приобретенные заболевания грудной железы, лечение. Способы восстановления грудной железы, соска и ареолы. Пролежни, консервативное и хирургическое лечение. Грудная клетка и туловище как донорские области. Кожно-фасциальные лоскуты грудной клетки туловища. Мышечные и кожно-мышечные лоскуты грудной клетки туловища. TRAM и VRAM лоскуты.
9	Восстановительная хирургия лица	Хирургическая анатомия лица. Анатомия лицевого нерва, повреждения, лечение. Мимическая мускулатура, особенности. Пороки развития лица, способы коррекции. Дефекты тканей лица, замещение местными, островковыми и свободными лоскутами.
10	Эстетическая хирургия носа	Анатомия и физиология носа. Септопластика, подслизистая резекция, внутренний клапан носа. Функциональные и эстетические аспекты ринопластики. Открытая и закрытая ринопластика, техника выполнения. Первичная и вторичная ринопластика. Применение хрящевых аутоотрансплантатов в ринопластике.
11	Эстетическая хирургия век	Хирургическая анатомия глаз. Птоз век, верхняя и нижняя блефаропластика.
12	Эстетическая хирургия наружного уха	Хирургическая анатомия ушной раковины. Виды пластик наружного уха.
Всего: 60 часов		

Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Ведение больных в палатах хирургических отделений.
2	Изучение и ведение медицинской документации.
3	Работа в диагностических кабинетах.
4	Работа в операционных (ассистенции на операциях, самостоятельные операции).

- меттік, құқықтық көмек көрсетуді ұйымдастырудың принциптерін;
- республикада терапиялық және педиатриялық жәрдемді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, аурухана-емхана мекемелерінің жұмысын, ересек тұрғындар мен балаларға шұғыл жәрдем жұмыстарын ұйымдастыруды;
- негізгі терапиялық және балалар ауруларының клиникалық симптомын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, терапиялық және педиатриялық клиникадағы шекаралық жағдайдың клиникалық симптоматикасын;
- балалар аурулары мен ішкі аурулар клиникасындағы фармакотерапия негіздерін, дәрі-дәрмектерді қабылдаудан болған асқынуларды, оларды түзету әдістерін;
- әртүрлі жастағы дені сау адамдардың тиімді тамақтану негіздерін, емдәммен емдеу принциптерін;
- физиотерапия негіздерін, санатория-курортта емделуге арналған көрсетімдер мен қарсы көрсетімдерді;
- уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздықты сараптау мәселелерін;
- дені саулар мен науқастарды, оның ішінде балаларды диспансерлік бақылауды, профилактика мәселелерін;
- апат кезінде халықты қорғаудың тәсілдері мен негізгі принциптерін;
- инфекция ошағы туындаған жағдайдағы індетке қарсы шараларды;
- әртүрлі таза және ластанған жараларды емдеу тәсілдері мен принциптерін;
- жарақат инфекциясының даму себептерін, профилактика құралдарын;
- жарақат үдерісінің физиологиясын, иммунологиясын және патологиясын;
- ыстықтан, электр, механикалық және радиациялық зақымдардың патофизиологиясын және емдеу принциптерін;
- бөгде денеге организмнің жауапты реакциясының жалпы және жергілікті көрсеткіштерін;
- аяқ-қолдың хирургиялық анатомиясын және биомеханикасын;
- табиғаты, құрамы, орналасуы бойынша тіндер кемістігін ауыстыру әдістерін, қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;
- тіндер аутоотрансплантациясынан кейінгі кезеңдердегі асқынулардың алдын алу жолдарының ерекшеліктерін;
- васкуляризацияланған тіндердің аутоотрансплантациясынан кейінгі спецификалық және бейспецификалық асқынулардың даму себептерін, патофизиологиясын, клиникасын және емдеу принциптерін;
- аяқ-қол реплантациясынан кейінгі қауіптер мен мүмкін болатын асқынуларды, оларды алдын алу үшін жүргізілетін іс-шараларды;
- жиі қолданатын тері-фасциялық, бұлшықетті, тері-бұлшықетті және сүйектік аутоотрансплантаттардың микрохирургиялық анатомиясын, оларды орындау техникасын және реваскуляризациясын;
- васкуляризацияланған тіндердің аутоотрансплантациясынан кейінгі қауіптер және мүмкін болатын асқынуларды, олардың алдын алу шараларын;
- остік қанайналымы қалыптасатын тіндердің аутопластика әдістерінің жетістіктерін, ерекшеліктерін, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;

- аяқ-қолдың тіндер кемісін ауыстыратын васкуляризацияланған аутопластика әдістерін қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін;
- тері мен оның қосалқыларының анатомиясы мен физиологиясын;
- күйік жараларды және ауруларды емдеу ерекшеліктерін;
- тыртықтанудың қалыпты анатомиясын және оның өзгерісіндегі патологиялық анатомиясын, гипертрофикалық және келлоидты тыртықтардың кешенді емін;
- қол-басы мен аяқ-басының қабыну және ірінді аурулары клиникалық ағымының және емінің ерекшеліктерін;
- шеткі нервтер мен өрімдердің анатомиясын, физиологиясын және патофизиологиясын, жаңа және ескірген зақымдардың хирургиялық және физиотерапиялық емдеу тәсілдерін;
- денервациялық синдромдар, нейрогенді деформациялар мен ишемиялық контрактуралардың хирургиялық және хирургиялық емес емдеу тәсілдерін, хирургиялық ем көрсетімдерін, операция түрлерін;
- қалпына келтіру хирургиясында қолданатын физиотерапиялық заттардың және реабилитациялық емнің мүмкіндіктерін;
- жасқа байланысты тері эволюциясын, оларға қарсы күресу құралдарын, қазіргі эстетикалық медицинаның жетістіктерін;
- инновациялық технологияларды қолдану принциптерін, тиімділігін, аймағын (лазерлік және радиожилікті);
- дененің әртүрлі аймақтарының контурлы деформацияларын түзетуді, қазіргі тәсілдерді, операция көрсетімдерін және асқынуларын;
- шағын инвазиялық эстетикалық операцияларды, оларды жасау көрсетімдерін;
- эстетикалық және функциялық ринопластика көрсетімдерін, ашық және жабық тәсілдерін, техникасын, операциядан кейінгі кезеңдегі күтімді, асқынуларын;
- бет нерві мен мимикалық бұлшықеттің хирургиялық анатомиясын, мимиканы қалпына келтіру операцияларын;
- жасқа байланысты беттегі өзгерістерді түзетудің хирургиялық және хирургиялық емес әдістерін, оларды тағайындау көрсетімдерін, операция түрлерін, орындау техникасын;
- қабақтың туа біткен және жүре пайда болған ауруларының хирургиялық емі тәсілдерін, көрсетімдерін, орындау техникасын;
- бет, бастың шаш бөлімі, мойын тіндері кемістерін ауыстыратын әдістерді, тәсілдерді, оларды тандау параметрлерін;
- емшекке эстетикалық және қалпына келтіру операциясын жасау көрсетімдерін, түрлерін және орындау техникасын;
- шаш түсуінің негізгі себептерін, түрлерін, емдеу тәсілдерін **білуі тиіс**.

Тыңдарман:

- клиникалық диагнозға негізделген саралау диагнозын жасауды, науқастарға, оның ішінде балаларға емдеу хаттамасына сәйкес тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындауды, тексерудің қосымша әдістерінің нәтижесін түсіндіруді, емдеу хаттамасына сәйкес адекватты терапия тағайындауды;

		рациональное фотографирование. Оценка качества жизни. Осложнения и риск. Эстетические осложнения.
2	Способы замещения дефектов местными тканями	Принципы Z-пластики, множественная Z-пластика. Расщепленные и полнослойные кожные трансплантаты. Тканевые расширители (экспандры), показания к применению. Особенности кровоснабжения покровных тканей, лоскуты, классификация.
3	Трансплантация органов и тканей	Классификация трансплантатов. Классификация ауто-трансплантатов. Особенности кровоснабжения ауто-трансплантатов, островковые и свободные микро-хирургические ауто-трансплантаты. Стволовые клетки, клонирование органов и тканей. Особенности микро-циркуляции в органах и тканях, патофизиология. Критерии выбора донорской зоны. Реваскуляризация и реиннервация васкуляризированных ауто-трансплантатов.
4	Реконструктивная хирургия	Классификация травматических ампутаций, первая помощь, консервация конечности. Показания и противопоказания реплантаций. Этапы реплантации, послеоперационное течение. Осложнения и их профилактика. Реабилитация реплантационной конечности.
5	Хирургия кисти	Кровоснабжение и иннервация кисти. Физические и инструментальные методы исследования больных с патологией кисти. Возможные методы анестезии при операциях на кисти, техника проводниковой анестезии. Особенности ПХО ран кисти, правильные разрезы на кисти. Повреждение сухожилий кисти, диагностика, восстановление, первичный шов, пластика, принципы иммобилизации кисти и пальцев. Переломы костей кисти, особенности остеосинтеза, принципы иммобилизации. Воспалительные заболевания кисти, диагностика, лечение. Замещение дефектов кожи кисти местными тканями. Способы восстановления первого пальца. Врожденные аномалии верхней конечности и их лечение. Болезнь Дюпюитрена.
6	Пластическая хирургия верхней конечности	Верхняя конечность как донорская область. Дельтовидная, внутренняя и наружная кожно-фасциальные лоскуты плеча. Лучевой, локтевой и задний межкостный лоскуты предплечья. Островковые лоскуты предплечья.
7	Пластическая хирургия нижней	Биомеханика ходьбы, роль отдельных мышечных групп. Особенности замещения тканевых дефектов нижних

9	Работа в перевязочных, манипуляционных, гипсовочных кабинетах.
10	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
11	Участие в консилиумах.
12	Дежурства по хирургическому стационару.
13	Работа в библиотеке, Интернете.
14	Работа в учебно-клиническом центре.

4 Примерный тематический план и содержание тематики обязательного компонента профилирующих дисциплин (повышение квалификации) «Актуальные проблемы пластической хирургии»

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тематика
1	Психологические аспекты пластической хирургии.
2	Технические приемы в пластической хирургии.
3	Современные принципы реплантации конечностей.
4	Физические и инструментальные методы исследования больных с патологией кисти.
5	Способы замещения дефектов кожи кисти.
6	Способы восстановления первого пальца.
7	Врожденные аномалии верхней конечности.
8	Особенности замещения тканевых дефектов нижних конечностей.
9	Современные методы лечения пролежней.
10	Способы восстановления грудной железы.
11	Понятие о TRAM и VRAM лоскутах.
12	Эстетическая хирургия носа, наружного уха, век.
	Всего: 12 часов

4.2 Примерный тематический план и содержание семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Особенности пластической хирургии	Подготовка больных к операции, технические приемы, этические и юридические аспекты. Пред- и послеопе-

- дені сау және наукас адамдарды, оның ішінде балаларды диспансерлеуді;
- денсаулық сақтау бойынша заңнамамен қарастырылған медициналық құжаттамаларды ресімдеуді;
- жұқпалы аурулар анықталғанда індетке қарсы қажетті шараларды өткізуді;
- донор мен реципиентті толығымен тексеруді жүзеге асыруды;
- пункциялық, инцизиялық және эксцизиялық биопсияны орындауды;
- тіндердің микрохирургиялық аутотрансплантациясы жасалған науқастардың операциядан кейін күтімін ұйымдастыруды және жүргізуді, мониторинг жасауды;
- аяқ-қолдың ұсақ және ірі сегменттерінің реплантациясынан кейінгі науқасты күтуді ұйымдастыруды және оны орындауды, мониторинг жасауды;
- «9 заңын» меңгеруді, күйіктің көлемін және тереңдігін есептеуді, күйік жарақаты бар наукас жағдайының ауырлық деңгейін бағалауды, ауырлататын жайыттарын;
- жақтау және ғаныш танбалары көмегімен ашық және жабық аяқ-қол сынықтарына иммобилизация жасауды;
- аяқ-қолдың ірі қантамырларының бұзылыстарын анықтауды, қажетті зерттеулер жүргізуді, емдеуді ұйымдастыруды;
- қол-басының қабыну және ірінді ауруларын анықтауды, қажетті тексерулер тағайындауды, емдеуді ұйымдастыруды;
- аяқ-қолдың туа біткен патологиясы бар науқастарды тексеруді, қажетті тексерулер тағайындауды, емдеудің нақты жоспарын жасауды;
- емшектің туа біткен және жүре пайда болған патологиясын және инволюциялық өзгерістері бар науқастарды тексеруді, диагноз қоюды, зерттеу жоспарын құруды және емдеу тактикасын жасауды;
- дененің әртүрлі контурлы бөліктері деформациясы бар науқастарды тексеруді, түзету тәсілін тандауды, науқасқа толығымен операциядан кейінгі кезеңдегі ерекшеліктерін түсіндіруді, липэктомия мен дермолипэктомия жасау көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін айқындауды;
- беттің әр бөлігінің инволюциялық өзгерістерін науқаста тексеруді, түзету әдісін тандауды, науқасқа операциядан кейінгі кезеңдегі ерекшеліктерін толығымен түсіндіруді;
- бетке эстетикалық операция жасағаннан кейін науқасқа күтім жүргізуді **үйреніп алуы қажет.**

Тыңдарман:

- әртүрлі жастағы ересектерді және балаларды қарап тексеруге, пальпация, перкуссия және аускультация жасауға;
- артериялық қысым мен тамыр соғысын өлшеуге;
- ересектер мен балалар өміріне қауіп төнген жағдайлар кезіндегі диагностикасын және алғашқы шұғыл жәрдем көрсетуге;
- әртүрлі жастағы ересектер мен балаларға реанимациялық шараларды жүргізуге («ауыздан ауызға», «ауызбен мұрынға») жасанды дем алдыруды өткізуге, жүрекке жабық массаж жасауға);
- миокард инфарктіндегі ЭКГ мағынасын ашуға;

- ересектер мен балаларға трахеостомия жасауға;
- сыртқа қан кетуді тоқтатуға;
- жаракатты алғашқы өңдеуге және таңғышты таңуға;
- қан тобын анықтауға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балалардың асқазанын сүңгісіз жууға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда гипертониялық кризді, ауырыну синдромын, обструкциялық синдромын тоқтатуға;
- талма кезінде көмек көрсетуге;
- аяқ-қолды иммобилизациялауға;
- сыртқы бетте орналасқан бөгде заттарды алып тастауға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға пикфлоуметрия жасауға, қорытындыларына түсініктеме беруге;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балалардың спирометрия қорытындыларын түсіндіруге;
- қан тобын, резус-факторды анықтауға, донор мен реципиент қанының үйлесімділігін байқауға;
- ересектер мен әртүрлі жастағы балаларға медициналық манипуляцияларды (инъекцияның барлық түрлерін, инфузия-трансфузиялық терапияны, қуықты катетерлеуді, асқазанды сүңгілеуді және жууды, тазартуды және сифон клизмаларын қоюды) орындауға;
- өміріне қауіп төнген жағдайлар: кардиогенді шок, гипертониялық криз, аритмия, сіңір тартылу синдромы, гипертермиялық синдром, іштеспе, ЖТҚҰ-синдромы, тыныс алудың жіті жеткіліксіздігі, қантамырлардың жіті жеткіліксіздігі, ангиналық статус, өкпе артерияларының тромбоэмболиясы, инфекциялық-уытты шок кезіндегі диагностикасын жасауға және шұғыл жәрдем көрсетуге.
- арнайы дағдылар бойынша;
- пункциялық, инцизиялық және эксцизиялық биопсияны жасауға;
- бұлшықетке және сіңірлерге тігіс салуға;
- оптикалық ұлғайту жағдайында нервтер мен қантамырларға тігіс салуға;
- спица және пластина көмегімен қол-басы мен аяқ-басы сүйектерінің остео-синтезін жасауға;
- толық қабатты және ажыратылған тері трансплантатымен теріні жамауға;
- жергілікті кесінділермен жамылғы тіндеріне жамау салуға: V-Y, Z, ромбтәрізді жамау салуға;
- бұлшықеттің бөлек топтарының фасциотомиясын жасауға;
- маңдай лифтингін жасауға;
- жоғарғы және төменгі қабақты түзетуге;
- мұрын пішінін өзгертуге;
- иек пішінін өзгертуге (кішірейту, үлкейту);
- құлақ қалқанын түзетуге;
- тыртықтарды түзетуге;
- инъекциялық әдіспен ұсақ косметикалық кемістікті жоюға (липофилинг, рестилайн);

Пластическая хирургия - 7		
1	Восстановительная хирургия лица	Особенности проведения, требования к оснащению, показания и противопоказания, условия проведения. Хирургическая анатомия лица.
2	Повреждение лицевого нерва	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение. Техника операций.
3	Поражение мимической мускулатуры лица	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение. Техника операций.
4	Пороки развития лица	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение. Техника операций.
5	Дефекты тканей лица	Техника замещения местными, островковыми и свободными лоскутами.
6	Эстетическая хирургия лица	Особенности проведения, показания и противопоказания, возможные осложнения, профилактика.
7	Эстетическая хирургия носа	Анатомия и физиология носа. Септопластика, подслизистая резекция, внутренний клапан носа. Функциональные и эстетические аспекты ринопластики. Открытая и закрытая ринопластика, техника выполнения. Первичная и вторичная ринопластика. Применение хрящевых аутоотрансплантатов в ринопластике.
8	Птоз век	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Техника верхней и нижней блефаропластики.
9	Дефекты наружного уха	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Пластика наружного уха.
Всего: 60 часов		

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Ведение больных в палатах хирургических отделений.
2	Изучение и ведение медицинской документации.
3	Работа в приемном покое.
4	Работа в диагностических кабинетах.
5	Работа в отделении реанимации и интенсивной терапии.
6	Работа в травмпункте.
7	Работа в поликлинике, СВА (кабинет хирурга).
8	Работа в операционных (ассистенции на операциях, самостоятельные операции).

11	Кожно-фасциальные, мышечные и кожно-мышечные лоскуты стопы	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
12	Васкуляризированные костные аутоотрансплантаты нижней конечности	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
13	Малоберцовая кость как васкуляризированный аутоотрансплантат	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
Всего: 90 часов		
Пластическая хирургия - 6		
1	Особенности пластической хирургии грудной клетки	Анатомия стенок грудной клетки. Анатомия грудной железы, предраковые заболевания.
2	Доброкачественные и злокачественные опухоли грудной железы	Этиопатогенез, диагностика, клиника, лечение.
3	Врожденные и приобретенные заболевания грудной железы	Этиопатогенез, диагностика, клиника, лечение.
4	Восстановительные операции на грудной железе	Техника и способы восстановления грудной железы, соска и ареолы.
5	Пролежни	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
6	Кожно-фасциальные лоскуты грудной клетки туловища	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
7	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты грудной клетки туловища	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
8	TRAM и VRAM лоскуты	Этиопатогенез, клиника, диагностика. Консервативное и хирургическое лечение.
Всего: 90 часов		

- ботулотоксин енгізуге (ұсақ әжімдерді жою);
- балаларда бет қанқасының туа біткен деформацияларын хирургиялық жолмен жоюға;
- беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарына косметикалық тігіс салуға;
- жарақаттанған жақ-бет аймағы ақауларын жақын арада немесе кейіннен қалпына келтіруге;
- құлақ қалқанын қалпына келтіруге;
- сыртқы мұрынды қалпына келтіруге;
- жоғарғы және төменгі ерінді қалпына келтіруге;
- төменгі жақсүйекті қалпына келтіруге, кейін титанды түбірлерді протездеуге және тіс қатарын толықтыруға;
- қатерлі ісікті алып тастағаннан кейін бас және мойын аймақтарындағы жабық үлкен ақауларды бірізгілікте немесе уақыт өте келе жабуға;
- кеңірдекті алып тастағаннан (ларингэктомия) кейін дауысты қалпына келтіруге;
- емшектің көлемін және пішінін өзгертудегі (үлкейту, кішірейту, тарту, комбинацияланған операциялар) барлық нұсқаларды жасауға;
- мастэктомиядан кейін емшектің бірізгілікте және уақыт өте келе қалпына келетін барлық нұсқаларын жасауға;
- липосакция көмегімен дене пішінін түзетуге (дененің липоскульптурасы);
- іштегі артық деген тіндерді алап тастауға (абдоменопластика);
- ішті, санды және жамбасты бірізгілікте кешенді тартуға (боди-лифтинг);
- хирургиялық операциялардан кейінгі көлемді тыртықтарды түзетуге;
- балаларда аяқ-қол және денесінің туа біткен деформацияларын хирургиялық жолмен жоюға;
- жұмсақ тіндер жарақатында косметикалық тігістер салуға;
- жарақаттан кейінгі ақауларды жақын және алыс кезеңдерде жоюға;
- емшекті қалпына келтіруге;
- қатерлі ісікті алып тастағаннан кейін дененің қандайда бір болмасын орнындағы үлкен ақауларын бірізгілікте немесе уақыт өте келе жабуға **машықтануы қажет.**

2 Пән сағаттарының бөлінуі

Алғашқы білім деңгейі және хирургиялық бейін мамандықтар бойынша жұмыс өтілі бар мамандықтар үшін қайта даярлау.

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Жалпы хирургия	36	6	30	18
Пластикалық хирургия - 1	36	6	30	18

Пластикалық хирургия - 2	108	18	90	54
Пластикалық хирургия - 3	108	18	90	54
Пластикалық хирургия - 4	108	18	90	54
Пластикалық хирургия - 5	108	18	90	54
Пластикалық хирургия - 6	108	18	90	54
Пластикалық хирургия - 7	72	12	60	36
Сағаттардың жалпы саны	684	114	570	342

Біліктілікті арттыру

Тақырыбы	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Пластикалық хирургияның өзекті мәселелері	72	12	60	36

3 Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Жалпы хирургия	
1	Асептика мен антисептиканың қазіргі принциптері.
2	Операциялық емнің инновациялық әдістері.
3	Жарақат пен жарақаттық инфекцияларды емдеудің қазіргі принциптері.
4	Инфекцияға қарсы жүйелік қабыну жауабы синдромы (SIRS).
5	Күю, күйік ауруы, күйіктен кейінгі тыртықтар.
6	Даму ақауларының диагностикасы мен емі.
Барлығы: 6 сағат	
Пластикалық хирургия - 1	
1	Пластикалық хирургияның психологиялық аспектілері.
2	Пластикалық хирургияның техникалық тәсілдері.
3	Ақауларды жергілікті тіндермен алмастыру тәсілдері.
4	Жамылғы тіндердің қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері.

10	Способы восстановления первого пальца	Анатомо-физиологические особенности, условия проведения, техника.
11	Врожденные аномалии верхней конечности и их лечение	Синдактилия, полидактилия. Брахиодактилия, трифалангия первого пальца.
12	Болезнь Дюпюитрена	Этиопатогенез, клиника, диагностика, лечение, реабилитация.
Всего: 90 часов		
Пластическая хирургия - 5		
1	Донорские зоны на верхней конечности	Дельтовидная, внутренняя и наружная кожно-фасциальные лоскуты плеча.
2	Донорские зоны на верхней конечности	Лучевой, локтевой и задний межкостный лоскуты предплечья. Островковые лоскуты предплечья.
3	Пластическая хирургия нижней конечности	Анатомия, физиология, эмбриология. Биомеханика ходьбы, роль отдельных мышечных групп. Роль ортопедии в хирургии нижней конечности. Поясничное и сакральное сплетения.
4	Замещение тканевых дефектов нижних конечностей	Анатомо-физиологические особенности, условия проведения, требования к оснащению.
5	Лоскуты, формируемые на сосудах, огибающих подвздошную кость	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
6	Кожно - фасциальные лоскуты бедра	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
7	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
8	Лоскуты бассейна глубокой артерии бедра	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
9	Кожно - фасциальные лоскуты голени	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.
10	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты голени	Анатомо-топографические взаимоотношения, условия формирования, требования к оснащению, техника проведения.

2	Травматические ампутации	Классификация, первая помощь, консервация конечности, механизмы травмы.
3	Реплантации	Показания и противопоказания. Этапы реплантации, послеоперационное течение. Осложнения и их профилактика. Реабилитация реплантированной конечности.
4	Повреждения периферических нервов	Анатомия и физиология периферических нервов. Классификация повреждений периферических нервов. Способы физического и инструментального исследования повреждений нервов, интерпретация полученных данных.
5	Восстановительная хирургия периферических нервов	Первичный шов и пластика периферических нервов, невролиз; показания, техника выполнения.
Всего: 90 часов		
Пластическая хирургия - 4		
1	Хирургия кисти	Хирургическая анатомия кисти. Кровоснабжение и иннервация кисти. Физические и инструментальные методы исследования больных с патологией кисти.
2	Обезболивание при операциях на кисти	Возможные методы анестезии, техника проводниковой анестезии.
3	Требования к оперативным вмешательствам на кисти	Особенности ПХО ран кисти, правильные разрезы на кисти.
4	Повреждение сухожильных сгибателей кисти	Диагностика, восстановление, первичный шов, пластика, принципы иммобилизации кисти и пальцев.
5	Повреждение сухожильных разгибателей кисти	Диагностика, восстановление, первичный шов, пластика, принципы иммобилизации кисти и пальцев.
6	Переломы костей кисти	Открытые и закрытые переломы костей кисти, особенности остеосинтеза, принципы иммобилизации.
7	Воспалительные заболевания кисти	Специфические и неспецифические воспалительные заболевания кисти, диагностика, лечение.
8	Замещение дефектов кожи кисти местными тканями	Анатом-физиологические особенности, условия проведения, техника.
9	Замещение дефектов кожи кисти островковыми лоскутами	Анатом-физиологические особенности, условия проведения, техника.

5	Тыртықтанудың бұзылыстары.
6	Эстетикалық асқынулар.
Барлығы: 6 сағат	
Пластикалық хирургия - 2	
1	Ағзалар мен тіндер трансплантациясы.
2	Дің жасушалар, ағзалар мен тіндерді клондау.
3	Имплантаттар және оларды қолдану.
4	Ағзалар мен тіндердегі микроциркуляцияның ерекшеліктері.
5	Васкуляризацияланған аутоотрансплантаттардың ревазуляризациясы мен реиннервациясы.
6	Тері-шандыр қиындылары.
7	Бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары, қанмен қамтамасыз етілу түрлері.
8	Сүйектік аутоотрансплантаттар.
9	Саусақтар мен буындарды алмастыру.
10	Үлкен шарбыны алмастыру.
Барлығы: 18 сағат	
Пластикалық хирургия - 3	
1	Қолдың ірі сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
2	Қолдың ұсақ сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
3	Аяқтың ірі сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
4	Аяқтың ұсақ сегменттерінің жарақаттық ампутациялары кезіндегі реплантация ерекшеліктері.
5	Қайта қондырылған аяқ-қолды оңалту.
6	Зақымданған нервтердің хирургиялық емі.
Барлығы: 18 сағат	
Пластикалық хирургия - 4	
1	Қол-ұшының хирургиялық анатомиясы.
2	Қол-басының патологиясы бар науқастарды зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері.
3	Қол-басына жасалынатын операциялар кезіндегі анестезия әдістері.
4	Қол-басына хирургиялық өңдеу жүргізу ерекшеліктері.
5	Қол-басының бүккіш сіңірлерінің зақымдануы.

6	Қол-басының жазғыш сіңірлерінің зақымдануы.
7	Қол-басы сүйектерінің сынуы.
8	Қол-басының қабыну аурулары.
9	Қол-басы терісінің кемістіктерін алмастыру тәсілдері.
10	Бас бармақты қалпына келтіру әдістері.
11	Қолдың туа біткен аномалиялары.
12	Дюпюитрен ауруы.
	Барлығы: 18 сағат
	Пластикалық хирургия - 5
1	Иықтың тері-шандыр қиындылары туралы түсінік.
2	Білектің тері-шандыр қиындылары туралы түсінік.
3	Жүріс биомеханикасы.
4	Аяқтың тіндік кемістіктерін алмастыру ерекшеліктері.
5	Санның тері-шандыр қиындылары туралы түсінік.
6	Сирақтың тері-шандыр қиындылары туралы түсінік.
7	Аяқ-басының тері-шандыр қиындылары туралы түсінік.
8	Васкуляризацияланған сүйектік аутоотрансплантаттар.
	Барлығы: 18 сағат
	Пластикалық хирургия - 6
1	Кеуде қабырғасының хирургиялық анатомиясы.
2	Емшектің хирургиялық анатомиясы.
3	Емшектің қатерлі және қатерсіз ісіктері.
4	Емшектің туа және жүре пайда болған аурулары.
5	Емшекті қалпына келтіру тәсілдері.
6	Жауыржараларды емдеудің қазіргі әдістері.
7	Кеуденің тері-шандыр қиындылар.
8	Дененің тері-шандыр қиындылары.
9	TRAM және VRAM қиындылары туралы түсінік.
	Барлығы: 18 сағат
	Пластикалық хирургия - 7
1	Беттің хирургиялық анатомиясы.
2	Бет нерві зықымдануының диагностикасы мен емінің ерекшеліктері.
3	Бет дамуының ақауларын және тіндер кемістігін түзету.
4	Мұрынның эстетикалық хирургиясы.

		Ответная реакция организма к инородному телу.
4	Микроциркуляторное русло	Строение, значение, физиологическая регуляция. Сосудистый тонус.
5	Особенности микроциркуляции в органах и тканях	Патофизиология, механизмы регуляции, физиология и патофизиология. Фильтрация, абсорбция, лимфоотток, лимфостаз. Интерстициальный отек, причины возникновения. Ишемия, реперфузия.
6	Васкуляризированные аутоотрансплантаты	Классификация, особенности кровоснабжения васкуляризированных аутоотрансплантатов. Реваскуляризация и реиннервация васкуляризированных аутоотрансплантатов.
7	Донорская зона	Критерии выбора, анатомические и физиологические особенности.
8	Сосудистый тромбоз	Этиология, клиника, диагностика, профилактика.
9	Послеоперационное ведение васкуляризированных аутоотрансплантаций	Мониторинг физиологических показателей, кровоснабжения, иннервации. Сопроводительная терапия. Диагностика осложнений.
10	Полная или частичная потеря васкуляризированных аутоотрансплантатов	Клиника, диагностика, тактика, профилактика.
11	Кожно-фасциальные лоскуты	Топографо-анатомические взаимоотношения, физиология кровоснабжения и иннервации. Правила формирования.
12	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты	Топографо-анатомические взаимоотношения, физиология кровоснабжения и иннервации. Правила формирования.
13	Костные аутоотрансплантаты	Топографо-анатомические взаимоотношения, физиология кровоснабжения и иннервации. Правила формирования.
14	Пересадка пальцев и суставов	Показания и противопоказания, условия проведения, необходимое оснащение, технические приемы.
15	Пересадка большого сальника	Показания и противопоказания, условия проведения, необходимое оснащение, технические приемы.
	Всего: 90 часов	
		Пластическая хирургия - 3
1	Реконструктивная хирургия	Определение, область применения, требования к оснащению и подготовки специалистов.

10	Общая онкология	Злокачественные и доброкачественные новообразования. Современная классификация. Принципы диагностики и лечения.
Всего: 30 часов		
Пластическая хирургия - 1		
1	Особенности предоперационной подготовки в пластической хирургии	Психологические аспекты пластической хирургии. Подготовка к операции. Выбор способа лечения, обоснование операции, пред- и послеоперационное фотографирование. Физические, социальные и морально-психологические мотивы обращения на восстановительные и эстетические операции. Необходимость информированности и согласия пациента на операцию, оценка качества жизни.
2	Особенности оперативных вмешательств в пластической хирургии	Технические приемы пластической хирургии. Осложнения и риск. Эстетические осложнения.
3	Этиология дефектов тканей, принципы замещения.	Принципы Z-пластики, множественная Z-пластика. Расщепленные и полнослойные кожные трансплантаты. Тканевые расширители (экспандры), показания к применению.
4	Подготовка тканевых лоскутов	Особенности кровоснабжения покровных тканей. Классификация лоскутов. Принципы выделения лоскутов.
5	Нарушения рубцеобразования	Этиология, патогенез, классификация, диагностика.
6	Гипертрофированные и келоидные рубцы.	Современные способы лечения с помощью пластических манипуляций и операций.
Всего: 30 часов		
Пластическая хирургия - 2		
1	Трансплантация органов и тканей	Классификация трансплантатов. Классификация ауто-трансплантатов. Особенности кровоснабжения ауто-трансплантатов, островковые и свободные микрохирургические ауто-трансплантаты.
2	Клеточная трансплантация	Стволовые клетки. Клонирование органов и тканей.
3	Импланты	Классификация имплантов, биотехнические требования к ним, биосовместимость, области применения.

5	Сыртқы құлақтың эстетикалық хирургиясы.
6	Қабактың эстетикалық хирургиясы.
Барлығы: 12 сағат	

3.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

	Тақырыбы	Мазмұны
Жалпы хирургия		
1	ҚР хирургиялық қызмет	ҚР хирургиялық қызметті ұйымдастыру. Хирургиялық қызметтің түрлері. Амбулаториялық хирургиялық қызмет. Эндовидеохирургия, телемедицина.
2	Асептика және анти-септика	Асептика және антисептиканың қазіргі принциптері. Асептиканың түрлері. Антисептиканың түрлері.
3	Хирургиялық операциялар, түрлері	Хирургиялық операциялар, түрлері. Операциялық емнің инновациялық әдістері. Десмургия. Жарақаттарды емдеудің қазіргі принциптері.
4	Жарақаттың организмге тигізетін жалпы әсері	Шок, коллапс, талып қалу, терминалды жағдай. Жарақаттық токсикоз. Күю мен үсуді емдеу. Электрлік жарақат.
5	Ауырсындырмау түрлері	Жалпы және жергілікті ауырсындырмау.
6	Қан кету түрлері	Этиологиясы. Қан кетумен және оның салдарымен күресудің қазіргі принциптері. Қан құю, қанның компоненттері мен препараттары.
7	Хирургиялық инфекция	Хирургиялық инфекция, алдын алу және емдеу. Инфекцияға қарсы жүйелік қабыну жауабы синдромы (SIRS). Нозокомиалды, анаэробты инфекциялар кезіндегі емдеу тактикасы.
8	Қанайналым бұзылыстары	Қанайналымның жіті және созылмалы бұзылыстары. Жіті тромбоздар мен эмболиялар кезінде науқасты жүргізу тактикасы.
9	Операция алдындағы және операциядан кейінгі кезеңдер	Операция алдындағы кезең, шұғыл хирургиялық патологиялары бар науқастарды емдеу кезіндегі дәрігер тактикасы. Операциядан кейінгі кезеңдегі науқас жағдайының мониторингі.
10	Жалпы онкология	Қатерлі және қатерсіз ісіктер. Қазіргі жіктемесі. Диагностикалау және емдеу принциптері.
Барлығы: 30 сағат		

Пластикалық хирургия - 1		
1	Пластикалық хирургиядағы операция алдындағы дайындық ерекшеліктері	Пластикалық хирургияның психологиялық аспектілері. Операцияға дайындық. Емдеу тәсілін таңдау, операцияны негіздеу, операцияға дейін және операциядан кейін суретке түсіру. Қалпына келтіру және эстетикалық операцияларға жүгінудің физикалық, әлеуметтік және моралдық-психологиялық себептері. Емделушінің операцияға қажеттілігін түсіндіру және оның келісімі, өмір сапасын бағалау.
2	Пластикалық хирургиядағы операциялық әрекеттердің ерекшеліктері	Пластикалық хирургияның техникалық тәсілдері. Асқынулар және қауіп-қатерлер. Эстетикалық асқынулар.
3	Тіндер ақауларының этиологиясы, алмастыру принциптері	Z-жамауларын принциптері, көптеген Z-жамау. Ажыраған және толық қабықты терілік трансплантаттар. Тіндік кеңейткіштер (экспандрлар), қолдану көрсетімдері.
4	Тіндер қиындыларын дайындау	Жамылғы тіндердің қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері. Қиындылар жіктемесі. Қиындыларды бөліп алу принциптері.
5	Тыртықтанудың бұзылыстары	Этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, диагностикасы.
6	Гипертрофиялық және келоидтық тыртықтар	Пластикалық манипуляция мен операцияның көмегімен емдеудің қазіргі тәсілдері.
Барлығы: 30 сағат		
Пластикалық хирургия - 2		
1	Ағзалар мен тіндер трансплантациясы	Трансплантаттар жіктемесі. Аутоотрансплантаттар жіктемесі. Аутоотрансплантаттардың қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері, аралшықты және бос микрохирургиялық аутоотрансплантаттар.
2	Жасушалық трансплантация	Дін жасушалар. Ағзалар мен тіндерді клондау.
3	Импланттар	Импланттар жіктемесі, оларға қойылатын биотехникалық талаптар, биологиялық үйлесімділігі, қолдану аймағы. Организмнің бөгде денелерге жауап беру реакциялары.
4	Микроциркуляторлық арна	Құрылымы, маңызы, физиологиялық реттелуі. Тамырлар тонусы.
5	Ағзалар мен тіндер микроциркуляциясының	Патофизиологиясы. Реттелу механизмі, физиологиясы және патофизиологиясы. Сүзілу, сорылу,

Пластическая хирургия - 7	
1	Хирургическая анатомия лица.
2	Особенности диагностики и лечения повреждений лицевого нерва.
3	Коррекция пороков развития лица и дефектов тканей.
4	Эстетическая хирургия носа.
5	Эстетическая хирургия наружного уха.
6	Эстетическая хирургия век.
Всего: 12 часов	

3.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание
Общая хирургия		
1	Хирургическая служба в РК	Организация хирургической службы в РК. Виды хирургической службы. Амбулаторная хирургическая служба. Эндовидеохирургия, телемедицина.
2	Асептика и антисептика	Современные принципы асептики и антисептики. Виды асептики. Виды антисептики.
3	Хирургическая операция, виды	Хирургическая операция, виды. Инновационные методы оперативного лечения. Десмургия. Современные принципы лечения ран.
4	Общее действие травмы на организм	Шок, коллапс, обморок, терминальное состояние. Травматический токсикоз. Лечение ожогов и отморожений. Электротравма.
5	Виды обезболивания	Общее и местное обезболивание.
6	Виды кровотечения	Этиология. Современные принципы борьбы с кровотечением и его последствиями. Переливание крови, компонентов и препаратов крови.
7	Хирургическая инфекция	Хирургическая инфекция профилактика и лечения. Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS). Лечебная тактика при нозокомиальной, анаэробной инфекции.
8	Расстройства кровообращения	Острые и хронические расстройства кровообращения. Тактика введения больного при острых тромбозах и эмболиях.
9	Предоперационный и послеоперационный период	Предоперационный период, тактика врача при госпитализации больного с экстренной хирургической патологии. Мониторинг за состоянием больных в послеоперационном периоде.

2	Физические и инструментальные методы исследования больных с патологией кисти.
3	Методы анестезии при операциях на кисти.
4	Особенности проведения хирургической обработки на кисти.
5	Повреждения сухожилий сгибателей кисти.
6	Повреждения сухожилий разгибателей кисти.
7	Переломы костей кисти.
8	Воспалительные заболевания кисти.
9	Способы замещения дефектов кожи кисти.
10	Способы восстановления первого пальца.
11	Врожденные аномалии верхней конечности.
12	Болезнь Дюпюитрена.
Всего: 18 часов	
Пластическая хирургия - 5	
1	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах плеча.
2	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах предплечья.
3	Биомеханика ходьбы.
4	Особенности замещения тканевых дефектов нижних конечностей.
5	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах бедра.
6	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах голени.
7	Понятие о кожно-фасциальных лоскутах стопы.
8	Васкуляризованные костные ауто трансплантаты.
Всего: 18 часов	
Пластическая хирургия - 6	
1	Хирургическая анатомия стенок грудной клетки.
2	Хирургическая анатомия грудной железы.
3	Доброкачественные и злокачественные опухоли грудной железы.
4	Врожденные и приобретенные заболевания грудной железы.
5	Способы восстановления грудной железы.
6	Современные методы лечения пролежней.
7	Кожно-фасциальные лоскуты грудной клетки.
8	Кожно-фасциальные лоскуты туловища.
9	Понятие о TRAM и VRAM лоскутах.
Всего: 18 часов	

	ерекшеліктері	лимфаағым, лимфостаз. Интерстициялық ісіну, пайда болу себептері. Ишемия, реперфузия.
6	Васкуляризацияланған ауто трансплантаттар	Жіктемесі, васкуляризацияланған ауто трансплантаттардың қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері. Васкуляризацияланған ауто трансплантаттардың реваскуляризациясы мен реиннервациясы.
7	Донорлық аймақ	Таңдау критерилері, анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері.
8	Тамыр тромбозы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, профилактикасы.
9	Васкуляризацияланған ауто трансплантаттарды операциядан кейін жүргізу	Физиологиялық көрсеткіштер мониторингі, қанмен қамтамасыз етілуі, нервтенуі. Жолдама терапия. Асқынулар диагностикасы.
10	Васкуляризацияланған ауто трансплантаттардың толық немесе жартылай жоғалуы	Клиникасы, диагностикасы, тактикасы, профилактикасы.
11	Тері-шандыр қиындылары	Топографиялық-анатомиялық өзара қатынасы, қанмен қамтамасыз етілу және нервтену физиологиясы. Қалыптасу ережелері.
12	Бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Топографиялық-анатомиялық өзара қатынасы, қанмен қамтамасыз етілу және нервтену физиологиясы. Қалыптасу ережелері.
13	Сүйектік ауто трансплантаттар	Топографиялық-анатомиялық өзара қатынасы, қанмен қамтамасыз етілу және нервтену физиологиясы. Қалыптасу ережелері.
14	Саусақтар мен буындарды алмастыру	Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, жүргізу жағдайлары, керекті жабдықтар, техникалық тәсілдер.
15	Үлкен шарбыны алмастыру	Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, жүргізу жағдайлары, керекті жабдықтар, техникалық тәсілдер.
Барлығы: 90 сағат		
Пластикалық хирургия - 3		
1	Реконструкциялық хирургия	Анықтамасы, қолдану аймағы, жабдықтауға және мамандарды даярлауға қойылатын талаптар.
2	Жаракаттық ампутациялар	Жіктемесі, алғашқы жәрдем, аяқ-қол консервациясы, жаракат механизмі.
3	Реплантациялар	Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Реплантация көрсетімдері, операциядан кейінгі ағымдар.

		Асқинулары және оларды алдын алу. Реплантациялық аяқ-қолды оңалту.
4	Шеткі нервтердің зақымдануы	Шеткі нервтердің анатомиясы мен физиологиясы. Шеткі нервтер зақымдануының жіктемесі. Невртер зақымдануын зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері, алынған деректерін түсіндіру.
5	Шеткі нервтерді қалпына келтіру хирургиясы	Шеткі нервтердің алғашқы тігісі және оларды жалғау, невролиз; көрсетімі, орындалу техникасы.
Барлығы 90 сағат		
Пластикалық хирургия - 4		
1	Қол-ұшының хирургиясы	Қол-ұшының хирургиялық анатомиясы. қол-ұшының қанмен қамтамасыз етілуі және нервтенуі. қол-ұшының патологиялары бар науқастарды зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері.
2	Қол-ұшына жасалатын операциялар кезіндегі ауырсындырмау	Анестезияның мүмкіншілік әдістері, өткізгіштік анестезияның техникасы.
3	Қол-ұшына жасалынатын операциялық әрекеттерге қойылатын талаптар	Қол-ұшы жаракатын АХӨ ерекшеліктері, қол-ұшына жасалынатын дұрыс тіліктер.
4	Саусақтың бүккіш сіңірлерінің зақымдануы	Диагностикасы, қалпына келтіру, алғашқы тігіс, жалғау, қол-ұшы мен саусақтар иммобилизациясының принциптері.
5	Саусақтың жазғыш сіңірлерінің зақымдануы	Диагностикасы, қалпына келтіру, алғашқы тігіс, жалғау, қол-ұшы мен саусақтар иммобилизациясының принциптері.
6	Саусақ сүйектерінің сынуы	Қол басы сүйектерінің ашық және жабық сынықтары, остеосинтез ерекшеліктері, иммобилизация принциптері.
7	Қол-ұшының қабыну аурулары	Қол-ұшының спецификалық және бейспецификалық қабыну аурулары, диагностикасы, емі.
8	Қол-ұшының терілік ақауларын жергілікті тіндермен алмастыру	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайлары, техникасы.
9	Қол-ұшының терілік ақауларын аралшық қиындармен алмастыру	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайлары, техникасы.

Пластическая хирургия - 1	
1	Психологические аспекты пластической хирургии.
2	Технические приемы пластической хирургии.
3	Способы замещения дефектов местными тканями.
4	Особенности кровоснабжения покровных тканей.
5	Нарушения рубцеобразования.
6	Эстетические осложнения.
Всего: 6 часов	
Пластическая хирургия - 2	
1	Трансплантация органов и тканей.
2	Стволовые клетки, клонирование органов и тканей.
3	Имплантаты и их применение.
4	Особенности микроциркуляции в органах и тканях.
5	Реваскуляризация и реиннервация васкуляризированных аутотрансплантатов.
6	Кожно-фасциальные лоскуты.
7	Мышечные и кожно-мышечные лоскуты, виды кровоснабжения.
8	Костные аутотрансплантаты.
9	Пересадка пальцев и суставов.
10	Пересадка большого сальника.
Всего: 18 часов	
Пластическая хирургия - 3	
1	Особенности реплантации при травматической ампутации крупных сегментов верхней конечности.
2	Особенности реплантации при травматической ампутации мелких сегментов верхней конечности.
3	Особенности реплантации при травматической ампутации крупных сегментов нижней конечности.
4	Особенности реплантации при травматической ампутации мелких сегментов нижней конечности.
5	Реабилитация реплантационных конечностей.
6	Хирургическое лечение повреждений нервов.
Всего: 18 часов	
Пластическая хирургия - 4	
1	Хирургическая анатомия кисти.

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	Всего	Лекции	Практические занятия	
Общая хирургия	36	6	30	18
Пластическая хирургия - 1	36	6	30	18
Пластическая хирургия - 2	108	18	90	54
Пластическая хирургия - 3	108	18	90	54
Пластическая хирургия - 4	108	18	90	54
Пластическая хирургия - 5	108	18	90	54
Пластическая хирургия - 6	108	18	90	54
Пластическая хирургия - 7	72	12	60	36
Общее кол-во часов	684	114	570	342

Повышение квалификации

Тематика	Аудиторные часы			СРС
	Всего	Лекции	Практические занятия	
Актуальные проблемы пластической хирургии	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Общая хирургия	
1	Современные принципы асептики и антисептики.
2	Инновационные методы оперативного лечения.
3	Современные принципы лечения ран и раневой инфекции.
4	Синдром системного воспалительного ответа на инфекцию (SIRS).
5	Ожоги, ожоговая болезнь, послеожоговые рубцы.
6	Диагностика и лечения пороков развития.
Всего: 6 часов	

10	Бас бармақты қалпына келтіру тәсілдері	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайлары, техникасы.
11	Қолдың туа біткен аномалиялары және оларды емдеу	Синдактилия, полидактилия. Бас бармақтың брахиодактилиясы, трифалангиясы.
12	Дюпюитрен ауруы	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, емі, оңалту.
Барлығы: 90 сағат		
Пластикалық хирургия - 5		
1	Қолдағы донорлық аймақтар	Иықтың дельта тәрізді, ішкі және сыртқы терішандыр қиындылары.
2	Қолдағы донорлық аймақтар	Білектің кәріжіліктік, шынтақтық және артқы сүйекаралық қиындылары. Білектің аралшықты қиындылары.
3	Аяқтың пластикалық хирургиясы	Анатомиясы, физиологиясы, эмбриологиясы. Жүрістің биомеханикасы, жеке бұлшықет топтарының рөлі. Аяқ хирургиясындағы ортопедияның рөлі. Бел және сегізкөз өрімдері.
4	Аяқтың тіндік кемістіктерін алмастыру	Анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері, жүргізу жағдайы, жабдықтауға қойылатын талаптар
5	Мықынсүйекті айналып өтетін тамырларға құратын қиындылар	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
6	Санның тері-шандыр қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
7	Бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылар	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
8	Санның терең артериясы бассейнінің қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
9	Сираның тері-шандыр қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
10	Сираның бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.

11	Аяқ-басының терішандыр, бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
12	Аяқтың васкуляризацияланған сүйектік ауотранспланттары	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
13	Васкуляризацияланған ауотрансплант ретіндегі кіші жіліншілік сүйек	Анатомиялық-топографиялық өзара қатынасы, құру жағдайлары, жабдықтауға қойылатын талаптар, жүргізу техникасы.
Барлығы: 90 сағат		
Пластикалық хирургия - 6		
1	Кеуденің пластикалық хирургиясының ерекшеліктері	Кеуде қабырғасының анатомиясы. Емшектің анатомиясы, обыралды аурулар.
2	Емшектің қатерлі және қатерсіз ісіктері	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі.
3	Емшектің туа және жүре пайда болған аурулары	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі.
4	Емшекті қалпына келтіру тәсілдері	Емшекті, емізді және ареолды қалпына келтіру техникасы мен тәсілдері.
5	Жауыржаралар	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
6	Дене кеудесінің терішандыр қиындылары	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
7	Дене кеудесінің бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
8	TRAM және VRAM қиындылары	Этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емі.
Барлығы: 90 сағат		
Пластикалық хирургия - 7		
1	Беттің қалпына келтіру хирургиясы	Жүргізу ерекшеліктері, жабдықтауға қойылатын талаптар, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, жүргізу жағдайлары. Беттің хирургиялық анатомиясы.
2	Бет нервiнiң зақымдануы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі. Операция техникасы.

- изменение формы носа;
- изменение формы подбородка (уменьшение, увеличение);
- коррекция ушных раковин;
- коррекция рубцов;
- устранение мелких косметических дефектов инъекционными методами (липофиллинг, рестилайн);
- введение ботулотоксина (устранение мелких морщин);
- хирургическое устранение врожденных деформаций лицевого скелета у детей;
- наложение косметических швов при травмах мягких тканей лица;
- устранение посттравматических дефектов челюстно-лицевой области в ближайшем или отдаленном периоде;
- восстановление ушных раковин;
- восстановление наружного носа;
- восстановление верхней и нижней губы;
- восстановление нижней челюсти с последующим протезированием титановых корней и восстановлением зубного ряда;
- одномоментное или отсроченное закрытие обширных дефектов области головы и шеи, возникших в результате удаления злокачественных новообразований;
- восстановление голоса после удаления гортани (ларингэктомии);
- все варианты изменения объема и формы молочных желез (увеличение, уменьшение, подтяжка, комбинированные операции);
- все варианты восстановления молочной железы после мастэктомии одномоментно и в отсроченном периоде;
- коррекция фигуры с помощью липосакции (липоскульптура тела);
- удаление избытков тканей живота (абдоминопластика);
- одномоментная комплексная подтяжка живота, бедер и ягодиц (боди-лифтинг);
- коррекция обширных рубцов после хирургических вмешательств;
- хирургическое устранение врожденных деформаций тела и конечностей у детей;
- наложение косметических швов при травмах мягких тканей;
- устранение посттравматических дефектов в ближайшем или отдаленном периоде;
- восстановление молочной железы;
- одномоментное или отсроченное закрытие обширных дефектов любой части тела, возникших в результате удаления злокачественных новообразований.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям хирургического профиля.

владеть навыками:

- осмотр, пальпация, перкуссия и аускультация взрослых и детей различного возраста;
- измерение артериального пульса и давления;
- диагностика и оказание первой и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях у взрослых и детей различного возраста;
- проведение реанимационных мероприятий (проведения искусственного дыхания «рот в рот» и «рот в нос», проведения закрытого массажа сердца) у взрослых и детей различного возраста;
- расшифровка ЭКГ при инфаркте миокарда;
- проведение трахеотомии у взрослых и детей различного возраста;
- остановка наружного кровотечения;
- первичная обработки раны и наложение повязки;
- определение группы крови;
- беззондовое промывание желудка у взрослых и детей различного возраста;
- купирование гипертонического криза, болевого синдрома, обструктивного синдрома у взрослых и детей различного возраста;
- оказание помощи при обмороке;
- иммобилизация конечностей;
- удаление поверхностно расположенных инородных тел;
- проведение пикфлоуметрии и интерпретации результатов у взрослых и детей различного возраста;
- интерпретация результатов спирометрии у взрослых и детей различного возраста;
- определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента;
- проведение медицинских манипуляций (все виды инъекций, катетеризация мочевого пузыря, зондирование и промывание желудка, очистительные и сифонные клизмы и другие) у взрослых и детей различного возраста;
- диагностика и оказание неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях: кардиогенный шок, гипертонический криз, аритмии, судорожный синдром, гипертермический синдром, острый живот, ДВС-синдром, острая дыхательная недостаточность, острая сосудистая недостаточность, ангинозный статус, тромбоэмболия легочной артерии, инфекционно-токсический шок;
- пункционная, инцизионная и эксцизионная биопсия;
- наложение шва на мышцы и сухожилия;
- шов нервов и сосудов в условиях оптического увеличения;
- остеосинтез костей кисти и стопы спицами и пластинами;
- пластика кожи полнослойным и расщепленным кожным трансплантатом;
- пластика покровных тканей местными лоскутами: v-y, z, ромбовидная пластика;
- фасциотомия отдельных мышечных групп;
- лифтинг лба;
- коррекция верхних и нижних век;

3	Беттің мимикалық бұлшықеттерінің зақымдануы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі. Операция техникасы.
4	Беттің даму ақаулары	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі. Операция техникасы.
5	Бет тіндерінің кемістіктері	Жергілікті, аралшықты және бос қиындылармен алмастыру техникасы.
6	Беттің эстетикалық хирургиясы	Жүргізу ерекшеліктері, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, мүмкін болатын асқынулары, алдын алу.
7	Мұрынның эстетикалық хирургиясы	Мұрынның анатомиясы мен физиологиясы. Септопластика, сілемейасты резекция, мұрынның ішкі қақпақшасы. Ринопластиканың функциялық және эстетикалық аспектілері. Ашық және жабық ринопластика, орындалу техникасы. Алғашқы және екінші реттегі ринопластика. Шеміршектік аутотрансплантаттарды ринопластикада қолдану.
8	Қабак птозы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы. Жоғарғы және төменгі блефаропластика техникасы.
9	Сыртқы құлақ кемістіктері	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы. Сыртқы құлақты жамау.
Барлығы: 60 сағат		

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ) жоспарының үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
1	Хирургия бөлімшесінің палаталарындағы науқастарды жүргізу.
2	Медициналық құжаттамалармен танысу және оларды жүргізу.
3	Қабылдау бөлімшесінде жұмыс істеу.
4	Диагностикалық кабинеттерде жұмыс істеу.
5	Реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерінде жұмыс істеу.
6	Травматологиялық бөлімдерде жұмыс істеу.
7	Емханаларда, ОДА (хирург кабинетінде) жұмыс істеу.
8	Операциялық блокта (операцияларда көмектесу, өз бетінше операция жасау) жұмыс істеу.
9	Таңу, манипуляциялық, ғаныштық кабинеттерде жұмыс істеу.
10	Клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.

11	Консилиумдерге қатысу.
12	Хирургиялық стационар бойынша кезекшілік ету.
13	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
14	Оқу-клиникалық орталықтарда жұмыс істеу.

4 Бейіндеуші пәндердің (біліктілікарттыру) негізгі компонентінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Пластикалық хирургияның өзекті мәселелері»

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Пластикалық хирургияның психологиялық аспектілері.
2	Пластикалық хирургияның техникалық тәсілдері.
3	Аяқ-қол реплантациясының қазіргі принциптері.
4	Қол-басының патологиясы бар науқастарды зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері.
5	Қол-басы терісінің кемістіктерін алмастыру тәсілдері.
6	Бас бармақты қалпына келтіру тәсілдері.
7	Қолдың туа біткен аномалиялары.
8	Аяқтың тіндік кемістіктерін алмастыру ерекшеліктері.
9	Жауыржараны емдеудің қазіргі әдістері.
10	Емшекті қалпына келтіру тәсілдері.
11	TRAM және VRAM қиындылары туралы түсінік.
12	Мұрынның, сыртқы құлақтың, қабақтың эстетикалық хирургиясы.
Барлығы: 12 сағат	

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Пластикалық хирургияның ерекшеліктері	Операцияға науқастарды даярлау, техникалық тәсілдер, эстетикалық және заңдық аспектілер. Операцияға дейін және операциядан кейін суретке түсіру. Өмір сапасын бағалау. Асқынулар мен қауіп-қатерлер. Эстетикалық асқынулар.

уметь:

- проведение дифференциальной диагностики, обоснование клинического диагноза, назначение необходимых инструментальных и лабораторных методов обследования больным, в том числе детям, согласно протоколам, интерпретация результатов дополнительных методов обследований назначение адекватной терапии согласно протоколам лечения;
- проведение диспансеризацию здоровых и больных, в том числе детей;
- оформление медицинской документации, предусмотренной законодательством по здравоохранению;
- проведение необходимых противоэпидемических мероприятий при выявлении инфекционного заболевания;
- осуществление полноценного обследования донорских и реципиентных областей;
- выполнение пункционной, инцизионной и эксцизионной биопсии;
- организация и осуществление послеоперационного ведения больных с микрохирургической аутотрансплантацией тканей, выполнение мониторинга;
- организация и осуществление послеоперационного ведения больных после реплантации мелких и крупных сегментов конечностей, выполнение мониторинга;
- владение «законом 9-и», расчет площади и определение глубины ожога, адекватная оценка степени тяжести больного с ожоговой травмой, отягощающие обстоятельства;
- выполнение иммобилизации конечности при открытых и закрытых переломах с помощью гипсовых повязок и шин;
- распознавание повреждения магистральных сосудов конечностей, назначение необходимых исследований, организация лечения;
- распознавание воспалительных и гнойных заболеваний кисти, назначение необходимых исследований, осуществление лечения;
- обследование больных с врожденной патологией конечностей, назначение необходимых исследований, составление четкого плана лечения;
- обследование больных с врожденной и приобретенной патологией, а также инволюционными изменениями грудных желез, установление диагноза, составление плана исследований и определение тактики лечения;
- обследование пациентов с контурными деформациями различных частей тела, выбор способа коррекции, подробное информирование пациентов об особенностях послеоперационного периода, четкое представление показания и противопоказания к липэктомии и дермолипэктомии;
- обследование пациентов с инволюционными изменениями различных зон лица, выбор метода коррекции, подробное информирование пациентов об особенностях послеоперационного периода;
- осуществление послеоперационного ведения пациентов после эстетических операций лица;

- опасности и возможные осложнения после аутотрансплантации васкуляризированных тканей, мероприятия для их профилактики;
- преимущества, особенности, показания и противопоказания к методу аутопластики тканями с осевым кровообращением;
- показания и противопоказания к применению метода васкуляризированной аутопластики при замещении дефектов тканей конечностей;
- анатомия и физиология кожи и ее придатков;
- особенности лечения ожоговых ран и болезни;
- нормальная анатомия рубцевания и патологическая анатомия при его срыве, комплексное лечение гипертрофированных и келоидных рубцов;
- особенности клинического течения и лечения воспалительных и гнойных заболеваний кисти и стопы;
- анатомия, физиология и патофизиология периферических нервов и сплетений, способы хирургического и физиотерапевтического лечения свежих и застарелых повреждений;
- хирургические и нехирургические способы лечения денервационных синдромов, нейрогенных деформаций и ишемических контрактур, показания к хирургическому лечению, виды операций;
- возможности реабилитационного лечения и физиотерапевтических средств, применение в восстановительной хирургии;
- эволюция возрастных изменений кожи, средства борьбы против них, возможности современной эстетической медицины;
- принципы, эффективность и области применения инновационных технологий (лазерные и радиочастотные);
- современные способы коррекции контурных деформаций различных участков тела показания к операциям и осложнения;
- малоинвазивные эстетические оперативные вмешательства, показания к ним;
- показания к эстетической и функциональной ринопластике, закрытый и открытый способы, техника, ведение послеоперационного периода, возможные осложнения;
- хирургическая анатомия лицевого нерва и мимической мускулатуры, операции, выполняемые с целью восстановления мимики;
- хирургические и нехирургические методы коррекции возрастных изменений лица, показания к их применению, виды операций, техника выполнения;
- способы хирургического лечения врожденных и приобретенных заболеваний век, показания, техника выполнения;
- методы замещения дефектов тканей лица, волосистой части головы и шеи, способы, параметры их выбора;
- показания, виды и техника выполнения эстетических и восстановительных операций на молочной железе;
- основные причины выпадения волос, виды, способы лечения;

2	Кемістіктерді жергілікті тіндермен алмастыру тәсілдері	Z-жамауларың принциптері, көптеген Z-жамау. Ажыраған және толық қабықты терілік трансплантаттар. Тіндік кеңейткіштер (экспандрлар), қолдану көрсетімдері. Жамылғы тіндердің қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері, қиындылар жіктемесі.
3	Ағзалар мен тіндер трансплантациясы	Трансплантаттар жіктемесі. Аутотрансплантаттар жіктемесі. Аутотрансплантаттардың қанмен қамтамасыз етілу ерекшеліктері, аралшықты және бос микрохирургиялық аутотрансплантаттар. Дің жасушалар. Ағзалар мен тіндерді клондау. Ағзалар мен тіндердегі микроциркуляцияның ерекшеліктері, Донорлық аймақ-тарды таңдау критерилері. Васкуляризацияланған аутотрансплантаттардың ревааскуляризациясы мен реиннервациясы.
4	Реконструкциялық хирургия	Жарқаттық амтуциялардың жіктемесі, алғашқы жәрдем, аяқ-қол консервациясы. Реплантация көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Реплантация кезеңдері, операциядан кейінгі ағымдар. Асқынулары және оларды алдын алу. Реплантациялық аяқ-қолды оңалту.
5	Қол-басы хирургиясы	Қол-басының қанмен қамтамасыз етілуі мен нервтенуі. Қол-басының патологиялары бар науқастарды зерттеудің физикалық және аспаптық әдістері. Қол-басына жасылынатын операциялар кезіндегі анестезияның мүмкіншілік әдістері, өткізгіштік. анестезияның техникасы. Қол-басы жаракатын АХӨ ерекшеліктері, қол-басына жасалынатын дұрыс тіліктер. Қол-басы сіңірлерінің зақымдануы, диагностикасы, қалпына келтіру, алғашқы тігіс, жалғау, қол-басы мен саусақтар иммобилизациясының принциптері. Қол басы сүйектерінің сынықтары, остеосинтез ерекшеліктері, иммобилизация принциптері. Қол-басының қабыну аурулары, диагностикасы, емі. Қол-басы терісінің кемістіктерін жергілікті тіндермен алмастыру. Бас бармақты қалпына келтіру тәсілдері. Қолдың туа біткен аномалиялары және оларды емдеу. Дюпюитрен ауруы.
6	Қолдың пластикалық хирургиясы	Донорлық аймақ ретіндегі қол. Иықтың дельта тәрізді, ішкі және сыртқы тері-шандыр қиындылары. Білектің кәріжіліктік, шынтақтық және артқы сүйекаралық қиындылары. Білектің аралшықты қиындылары.

7	Аяқтың пластикалық хирургиясы	Жүрістің биомеханикасы, жеке бұлшықет топтарының рөлі. Аяқтың тіндік кемістіктерін алмастыру ерекшеліктері. Донорлық аймақ ретіндегі аяқ. Терішандыр, бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылар. Аяқтың васкуляризацияланған сүйектік аутотрансплантаттары.
8	Кеуденің және дененің пластикалық хирургиясы	Кеуде қабырғасының анатомиясы. Емшектің анатомиясы, обыралды аурулар. Емшектің қатерлі және қатерсіз ісіктері, емі. Емшектің туа және жүре пайда болған аурулары, емі. Емшекті, еміздік және ареолды қалпына келтіру тәсілдері. Жауыржаралар, консервативтік және хирургиялық емі. Донорлық аймақ ретіндегі кеуде мен дене. Дене кеудесінің тері-шандыр қиындылары. Дене кеудесінің бұлшықет және тері-бұлшықет қиындылары. TRAM және VRAM қиындылар.
9	Беттің қалпына келтіру хирургиясы	Беттің хирургиялық анатомиясы. Бет нервiнiң анатомиясы, зақымдануы, емі. Мимикалық бұлшықеттер, ерекшеліктері. Беттің даму ақаулары, бет тіндерін түзету тәсілдері, жергілікті, аралшықты және бос қиындылармен алмастыру техникасы.
10	Мұрынның эстетикалық хирургиясы	Мұрынның анатомиясы мен физиологиясы. Септопластика, сілемейасты резекция, мұрынның ішкі қақпақшасы. Ринопластиканың функциялық және эстетикалық аспектілері. Ашық және жабық ринопластика, орындалу техникасы. Алғашқы және екінші реттегі ринопластика. Шеміршектік аутотрансплантаттарды ринопластикада қолдану.
11	Қабактың эстетикалық хирургиясы	Көздің хирургиялық анатомиясы. Қабак птозы, жоғарғы және төменгі блефаропластика.
12	Сыртқы құлақтың эстетикалық хирургиясы	Құлақ қалқанының хирургиялық анатомиясы. Сыртқы құлақты жамаудың түрлері.
Барлығы: 60 сағат		

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ) жоспарының үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
1	Хирургия бөлімшесінің палаталарындағы науқастарды жүргізу.
2	Медициналық құжаттамалармен танысу және оларды жүргізу.
3	Диагностикалық кабинеттерде жұмыс істеу.

- регламентирующих деятельность органов здравоохранения и отдельных медицинских организаций в Республике Казахстан;
- принципы организации медицинской, социальной, правовой помощи, в том числе в местах лишения, наркопотребителям, ВИЧ-инфицированным потребителям инъекционных наркотиков (ПИН), больным СПИД, лицам, живущим с ВИЧ (ЛЖВИЧ);
- общие вопросы организации терапевтической и педиатрической помощи в республике, работа больнично-поликлинических учреждений, организация работы скорой неотложной помощи взрослому и детскому населению;
- клиническая симптоматика основных терапевтических и детских заболеваний, их профилактика, диагностика и принципы лечения, клиническая симптоматика пограничных состояний в терапевтической и педиатрической клинике;
- основы фармакотерапии в клинике внутренних и детских болезней, осложнения, вызванные применением лекарств, методы их коррекции;
- основы рационального питания здоровых лиц различного возраста, принципы диетотерапии;
- основы физиотерапии, показания и противопоказания к санаторно-курортному лечению;
- вопросы экспертизы временной и стойкой нетрудоспособности;
- диспансерное наблюдение за здоровыми и больными, в том числе детьми, проблемы профилактики;
- основные принципы и способы защиты населения при катастрофах;
- противоэпидемические мероприятия в случае возникновения очага инфекции;
- способы и принципы лечения чистых и инфицированных ран различного происхождения;
- причины возникновения раневой инфекции, средства профилактики;
- физиология, иммунология и патология раневого процесса;
- патофизиология и принципы лечения тепловых, электрических, механических и радиационных повреждений;
- общие и местные проявления ответной реакции организма на инородное тело
- клиническая анатомия и биомеханика конечностей;
- методы и способы замещения дефектов тканей различных по происхождению, составу и локализации, показания и противопоказания к применению;
- особенности послеоперационного ведения и пути профилактики осложнений после аутотрансплантации тканей;
- причины возникновения, патофизиология, клиника специфических и неспецифических осложнений после аутотрансплантации васкуляризованных тканей и принципы лечения;
- опасности и возможные осложнения после реплантации конечностей, мероприятия для их профилактики;
- микрохирургическая анатомия наиболее часто применяемых кожно-фасциальных, мышечных, кожно-мышечных и костных аутотрансплантатов, техника их выделения и реваскуляризации;

1 Пояснительная записка

Введение

Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным Приказом Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 4 июля 2008 года № 392.

Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых является образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляется в соответствии с государственным стандартом дополнительного медицинского и фармацевтического образования, номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей, квалификационными характеристиками специальностей, учебно-методической и программной документацией.

Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдается документ установленного образца.

Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского образования – высшее медицинское образование, интернатура по хирургии.

Цель дисциплины:

- подготовка квалифицированного специалиста для последующей работы в качестве врача пластического хирурга.

Задачи дисциплины:

- углубленное освоение теоретических вопросов пластической хирургии;
- совершенствование практических навыков по современным принципам диагностики, интерпретации полученных результатов обследования с позиции доказательной медицины, методам предоперационной подготовки и способам проведения пластических операций;
- самостоятельного осуществления квалифицированной врачебной помощи при различных состояниях и заболеваниях, требующих пластических методов коррекции.

Конечные результаты обучения

Слушатель должен

знать:

- основы законодательства о здравоохранении и нормативных правовых актов,

4	Операциялық блокта (операцияларда көмектесу, өз бетінше операция жасау) жұмыс істеу.
5	Таңу, манипуляциялық, ғаныштық кабинеттерде жұмыс істеу.
6	Науқастарды қарап шығуға, консилиумдерге, консультацияларға, конференцияларға қатысу.
7	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
8	Оқу-клиникалық орталықтарда жұмыс істеу

5 Оқу және оқыту әдістері.

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс жасау, науқастарды қарап шығуға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталас, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): науқастарға жетекшілік ету, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс жасау, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бакылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, презентациялар дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантомдар мен муляждарда дағдыларын бекіту, портфолио құрастыру.

6 Клиникалық база

Стационарлардың хирургиялық бейін бөлімшелері, пластикалық хирургия клиникалары.

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Белоусов А. Е. Пластическая реконструктивная и эстетическая хирургия. Руководство. Гиппократ. 1998, 744 с.
2. Браун Д.Л. Атлас регионарной анестезии, Рид Элсивер. 2010, 464 с.
3. Волкова А.М. Хирургия кисти. В 3-х томах. Сред.-Урал. кн. изд-во., 1993-1996.
4. Гаркави А.В., Кавалерский Г.М., Силин Л.Л. Травматология и ортопедия, Academia, 2008, 624 с.
5. Гостищев В.К. Общая хирургия. ГЭОТАР-Медиа, 2010, 848 с.
6. Губочкин Н. Г., Шаповалов В. М., Жигало А.В. Основы микрососудистой техники и реконструктивно-восстановительной хирургии: практикум для врачей. СпецЛит, 2009, 120 с.
7. Дыдыкин С.С., Геворков А.В., Мартиросян Н.Л., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии ГЭОТАР-Медиа, 2009, 96 с.
8. Клюквин И.Ю., Мигулева И.Ю., Охотский В.П. Травмы кисти. ГЭОТАР-Медиа, 2009, 192 с.
9. Лойт А.А., Каюков А.В. Хирургическая анатомия головы и шеи. МЕДпресс-информ, 2006, 128 с.

косымша:

1. Арндт К.А., Доувер Дж.С., пер. с англ. Коррекция рубцов, Практическая медицина 2009, 101 с.
2. Бойчев Б. и соавт. Хирургия кисти и пальцев – М. Медицина, 1971, 316 с.
3. Геворков А.Р., Мартиросян Н.Л. Дыдыкин С.С., Элиава Ш.Ш. Основы микрохирургии. Практическое руководство. ГЭОТАР, 2009.
4. Эстетическая и реконструктивная хирургия нижних конечностей. Под ред. А.А. Артемьева, ГЭОТАР, 2008, 248 с.
5. Каррадерз Дж., Каррадерз А., пер. с англ. Контурная и объемная пластика.
6. Кристиан Дж. Габка, Хайнц Бомерт, пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия молочной железы. МЕДпресс-информ, 2010, 360 с.
7. Лапутин Е.Б. Мастер-класс пластического хирурга Литтерра, 2007, 312 стр.
8. Мой Р.Л., Финчер Э.Ф., Доувер Дж.С., пер. с англ. Блефаропластика Практическая медицина, 2009, 156 с.
9. Никитин А.А., Безденежных Д.С., Эзрохин В.М. Хирургическое лечение деформаций носа. Медкнига, 2007, 143 с.
10. Пейпл А.Д., пер. с англ. Пластическая и реконструктивная хирургия лица
11. Пер Хеден. Энциклопедия пластической хирургии. АСТ, Астрель, 2001, 328 с.
12. Практическая медицина 2010. 224 с.
13. Грищенко С.В. Эстетическая хирургия возрастных изменений век. – М. Медицина, 2007, 216 с.
14. Сергиенко В.И. Пластическая хирургия лица и шеи, ГЭОТАР-Медиа, 2010, 328 с.

1. Пояснительная записка.	32
2. Распределение часов дисциплины.	37
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	38
4. Примерный тематический план и содержание тематики обязательного компонента профилирующих дисциплин (повышение квалификации)	48
5. Методы обучения и преподавания.	51
6. Клиническая база.	51
7. Список рекомендуемой литературы	52

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Пластическая хирургия».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

15. Справочное руководство. БИНОМ. Лаборатория знаний 2007, 951 с.
16. Усольцева Е.В., Машкара К.И. Хирургия болезней и повреждений кисти. Медицина, 1978, 336 с.
17. Фришберг И.А. Эстетическая хирургия лица. Академкнига, 2005, 280 с.
18. Ханк С.У., Заттлер Г., Доувер Дж.С., пер. с англ. Липосакция Практическая медицина, 2009, 172 с.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ПЛАСТИЧЕСКАЯ ХИРУРГИЯ

Астана 2010